

1979 kwiecień 9, Warszawa - Meldunek operacyjny dotyczący działalności SKS, opracowany przez inspektora Wydziału III Departamentu III MSW por. Jana Kurzelę, tajne

Do sprawy krypt[onim] „Wasale” uzyskano następujące informacje:

- W dniu 27 III br. w mieszkaniu aktywistki poznańskiego SKS-u M[ałgorzaty] Bratek odbył się kolejny wykład „latającego uniwersytetu”. Na temat życia emigracji polskiej na Zachodzie mówiła Grażyna Kęcik¹. W wystąpieniu swoim omówiła ona warunki życia Polaków zamieszkałych w Londynie. W wykładzie uczestniczyło 16 osób, m.in. Stanisław Barańczak - członek KSS „KOR”, oraz Restytut Staniewicz, uczestnik ROP-CiO.

- W dniu 27 III br. w czasopiśmie studenckim „Magazyn Studencki” wydawanym przez krakowski SZSP ukazał się artykuł Mariana Nowaka pt. Solidarni - traktujący o kulisach działalności krakowskiego SKS-u. Artykuł ten wzbudził duże zaniepokojenie wśród działaczy SKS-u, którzy boją się, że studenci cytując go mogą nabrać nieufności do ich działalności.

O treści artykułu Bogusław Sonik poinformował telefonicznie Jacka Kuronia. L[iliana] Batko odgrażała się, że oskarży M[ariana] Nowaka o zniesławienie.

Aktyw krakowskiego SKS-u zamierza podjąć akcję mającą na celu pomniejszenie znaczenia tego artykułu, m.in. poprzez publikowanie w „Sygnale” tekstów polemizujących z artykułem Nowaka.

- W dniu 27 III br. w mieszkaniu Bronisława Wildsteina odbyło się zebranie krakowskiego SKS-u. W spotkaniu udział wzięło 30 osób, w tym m.in. L[esław] Maleszka, B[ogusław] Sonik, J[ózef] Baran, L[iliana] Batko, R[óża] Woźniakowska, E. Krajewska, B[ronisław] Wildstein, A[nna] Podgórczyk, D[orota] Martini, E[wa] Kulik, E[łżbieta] Krawczyk, B[ogusław] Bek, G[rzegorz] Małkiewicz, Ł[ukasz] Świerz.

W spotkaniu uczestniczył również K[azimierz] Świtoń z żoną. Przyjechał on złożyć podziękowanie SKS-owi za poparcie w czasie trwania procesu.

Głównymi tematami poruszonymi na zebraniu były wydarzenia w mieszkaniu Kuronia, przygotowywane kampanie przez SKS odnośnie J[acka] Kuronia oraz zamieszczonego artykułu M[ariana] Nowaka w „Magazynie Studenckim”.

Jacek Kubiak, rzecznik poznańskiego SKS-u, złożył w Warszawie tekst oświadczenia czterech SK-S-ów (Kraków, Warszawa, Wrocław, Poznań) potępiającego w swej treści zajście w mieszkaniu J[acka] Kuronia, jakie miało miejsce w dniu 21 III 1979 r. Tekst tego oświadczenia B[ogusław] Sonik przywiózł z Warszawy celem powielenia go w Krakowie w ilości 5 tyś. egzemplarzy.

- W dniu 27 III br. w mieszkaniu Danuty Stoleckiej we Wrocławiu dr Józef Puciłowski, pracownik naukowy Uniwersytetu Wrocławskiego, wygłosił kolejny wykład „latającego uniwersytetu” na temat wydarzeń 1956 r. na Węgrzech. W wykładzie uczestniczyło 26 osób, w tym m.in. L[eszek] Budrewicz, M[ariusz] Wilk, M[arek] Burak, J[acek] Malec, Z[ofia] Chmielewska, D[anuta] Stolecka, H[elena] Gleichgewicht, Turkowski K[rzysztof]. W swoim 45-minutowym wykładzie [Józef] Puciłowski omówił podłoże i przebieg wydarzeń na

Węgrzech w 1956 r. Podkreślił kwestie krzywd, jakich doznał naród węgierski w latach powojennych ze strony ZSRR, mówił o stosowanych wówczas represjach wobec Kościoła oraz grabieży dóbr materialnych i wykrytych gospodarczym Węgier. Stwierdził, że w wyniku represji stosowanych po upadku „powstania” straciło życie około 20 tys. osób. Podawał szereg indywidualnych przykładów stosowania represji wobec ludności węgierskiej, w tym również jego rodziny.

Po wykładzie w dyskusji najaktywniejsi byli M[ariusz] Wilk, L[eszek] Budrewicz, K[rzysztof] Turkowski i Z[ona] Chmielewska.

Leszek Budrewicz w czasie tego spotkania odczytał zebrany tekst oświadczenia SKS-u na temat zakłócenia przez bojówki SZSP przebiegu seminariów samokształceniowych na terenie Warszawy. Stwierdził on również, że oświadczenie to ma być wydane w blisko milionowym nakładzie i rozkolportowane masowo we wszystkich uczelniach i domach studenckich.

L[eszek] Budrewicz - rzecznik wrocławskiego SKS-u - posiada negatywy filmów, na których utrwalane są zdarzenia z okresu zajść w Radomiu w 1976 r. Zdjęcia te chce publikować w przyszłości w nielegalnym czasopiśmie, które planuje wydawać wrocławski SKS.

- W związku z planowanym wcześniej wykładem W[ładysława] Bieńkowskiego aktyw poznańskiego SKS-u kolportował komunikat informujący o tematyce spotkania, podający również krótkie dane biograficzne o wykładowcy.

Komunikat powielony został przez J[acka] Kubiaka w ilości 250 egz. Operacyjnie przejęto 70 sztuk.

- W dniu 29 III 1979 r. u Kazimierza Świtonia w Katowicach przebywał Jerzy Ochman, aktywny członek wrocławskiego SKS-u. W czasie legitymowania Wydz[iał] III KW MO w Katowicach zakwestionował posiadane przez w[yżej] wymienionego następujące antysocjalistyczne wydawnictwa:

- a) „Opinia” nr 6 i 9 - 2 egz.,
- b) „Wolne Związki Zawodowe” — 3 egz.,
- c) „Robotnik” nr 29 - I egz.,
- d) „Gazeta Polska” 5 nr I - I egz.

Źródło: AIPN, 022WOI, t. V, k. 132-135.